

P E S M I B R E Z R I M

A L F O N Z G S P A N

Motto:

«Kuj me, življenje, kuj...»
sem s pesnikom pel sredi idil
in me je življenje uslišalo.
Z nakla sem pal na tla.
samemu sebi tuj...

SPOROČILO

— — — — —	Deček prižiga po cesti svetilke,
Tako je prišlo kot piš od gozdá.	smehlja se in misli...
Mati je jokala,	Kljub svojim raztrganim čevljem,
oče preklinjal,	ki hlastno pijejo luže,
otroci so se boječe poskrili v kot.	misli smehlja je na dom.
In sem odšel.	Luči in hiše,
Kam —? Bogve, kam —	drevje, ljudje in vozovi
	in pot, ki vodi
Ob meni korak.	sključeno senco z menoj.
Nič besed —	Dva nema brata sva,
Spušča se mrak.	omahujoča
	v to brezupno, pošastno temó.

SREČANJE

To si ti, moj drug enooki.	In kasneje je prišel še tretji.
Komaj sem te spoznal:	solnce je nosil s seboj —
siv si v sivini teh sivih zidov.	(saj je bil skoro otrok).
	Smejali smo se in pogovarjali.
E, kaj —	Nekdo je tolmačil napise po stena
bomo pač romali.	čudne napise — pesmi brez rim.
Veš, sodba tako je zapisana,	Pozno pod noč je zavzdihnil zapre
z dletom zarezana	Prišli so po nas.
v kamen — granit.	

ODHOD

Kot bronaste kače,
pobegle iz ognjenih kletk,
ležijo tiri po tleh.

Lokomotiva žari.
Snop isker je planil iz nje pod nebo.

To je kurjač naložil premoga.
Črne, mokre zastave dima
nam plapolajo v slovo.

Nekdo je zažvižgal.
Kolesa so zajokála.
lučke gredo mimo nas.
In veter
tuli in joče,
kriči in stoče,
bije v obraz.

Brezčutna, mrzla tema se zgrinja okrog.
Le njene bele roke
sta planili v zrak
kot dva bela goloba.

Štejem:
Traktaka — traktak,
traktaka — traktak —
in v misli dva bela goloba
plašno obletavata voz:
zdaj sta pri oknu,
zdaj čisto nad glavo
in plahutata brez šuma,
dokler ne utoneta trudna v gluho temo.

Tedaj pa je sen počasi in tiho zapiral moje oči.

ČEZ RAVAN

Vlak bije ob tir
in poje kot boben za ples.
Človek bi planil
in plesal in plesal
svoj zadnji divji kan-kan.

Na vse strani se širi ravan:
tam gora sena,
tod razgáljena prst,
hrastič, neznan ptič
in solnce — dan.

Vlak besni mimo vasi:
na pragu mati z otrokom,

pod jablano fant igra na harmoniko,
in dekle ob progi —
sama mladost v teh prsih in bokih —
pa robec po zraku vihti.

Li pa stojiš in vidiš:
življenje tukaj — življenje tam,
in ti si sam
s svojo spečo bolestjo
in od srca pada
kaplja za kapljo
tvoje razbičane, vroče krvi
in poji
ta suha, umazana tla pod teboj.

PISMO

Zdaj sem napravil čez vse življenje križ...

Zunaj se zbuja pomlad,
misel hoče k tebi v prostost
pa pade kot ptič
ob teh črnih rešetkah znak.

Ljubezen — dekle?
Kres. Plamen, ki ga dež zaduši.
Eno je še, kar morda med nama živi:
spomin in usmiljenje.
Žalostna groblja in nad njo težak vzduh,
vse cvetje na jablanah
je osmodil požar.
Mrtva so moja stremljenja,
mrtve oči...

Odpusti, dekle,
da sem napravil čez svoje življenje križ.

BELA OVRATNICA.

Jutri bo praznik.
Zvonovi pojo,
veselo pojo
in kakor z drugih bregov
segajo s svojo prosojno roko
v samotno, pozabljeno celico.

kakor bi strl otroku majhno igrači
Če bi bil zdaj Bog z menoj,
bi mu razgrnil svoje srce,
ki je zdaj kakor strta igračica
in še vedno utriplje
pa sem ves že čisto drugje.

Težko je, neizrekljivo težko... Okoli vratu imam namreč
Danes mi je nekdo razdrl življenje, belo ovratnico...

POGOVOR

Križi
na oknu,
po stropu, po zidu, po tleh
in moja senca med njimi
tisočkrat križana.

kakor da hodi
šiva, zakleta osmorica
o polnoči čez ves svet.
(To so naši skrivnostni pogovori
brez besed skozi metrski zid.)

Koraki
po vseh straneh
zvené skozi zid,

Nekdo mi trka,
potrkam nazaj —
prisluhnem —

glas — tuj, kakor iz grobnice:
«... joj, jaz sem že vsega sit!»
Tudi ti, brat!

Vem, brez tvojih besed,
zakaj prežalostna žalost
gre kakor električni val
skozi metrski zid.

PISMO OD ZUNAJ

Da je zunaj sneg,
mi pišeš, sestra —
in da so polja tako bela,
kakor da so se odela
s tvojo poročno svilo —
in da je gozd za hišo
kakor truma mož,
ki je ob noč obstala
z bremenom belim na ramenih
in prosi, da bi vstopila —

in da žarijo gore izza tankih oblatic,
da mene čakajo ...

Vse čaka!

Vsako uro,
ves dan in vso noč
— še v sanjah — čakam,
da bi zazvenelo
kakor v pravljici
in da bi se mi odprlo
v tisto čudežno, bleščečo zimsko luč.

TRIJE POJO

Somrak je v celici.
Peč žari, po mizi papir
in drobtine kruha.
Trije pojo:
Polje — kdo bo tebe ljubil,
ko bom — jaz v grobu spal ...

in utonejo za drugo vasjo.
Če naši fantje zares zapoje,
imajo polja v očeh
in dekleta in smeh
in nagrado za pesem:
nagelj in greh ...

Pojó —
pa je pesem čudno izpačena.
Pri nas fantje drugače pojo:
zavriskajo in zategnejo,
da se glasovi čez polje razlegajo

Trije pojo — četrti molči.
Vsi pa vemó,
da je zunaj svet
in da na nas težak,
pretežak hrastov ploh leži.

UKLENJENO DREVO

Sredi dvorišča, iz kamenitih tal
raste črno drevo
zajeto v plesnjiv zid.
Koliko trpljenja je v teh zverženih vejah,
koliko hrepenenja,
da bi vjelo v svoje zelene mreže
en sam solnčni žarek.